

Planhandläggare Anton Brännvall

Yttrande över betänkandet ”Bostäder att bo kvar i” (SOU 2015:85)

Regeringskansliets diarienummer: N2015/06917/PUB

Sammanfattning av Pajala kommuns yttrande

Pajala kommun anser att det behövs mer omfattande åtgärder än vad som föreslås i betänkandet för att förbättra äldres boendesituation. Detta gäller särskilt i glesbygdskommuner med svaga bostadsmarknader. I betänkandet konstateras att det är särskilt svårt för kommuner på svaga bostadsmarknader att klara bostadsförsörjningen och Pajala kommun anser att det därför är förvånande att inte mer kraftfulla åtgärder som kan ha större effekter på svaga bostadsmarknader föreslås.

Yttrande

Nedan redogörs för Pajala kommuns synpunkter. De förslag i betänkandet som inte kommenteras nedan tillstyrks av Pajala kommun.

Nytt statligt stöd till installation av hiss

Utifrån den samhällsekonomiska analys av effekten av stödet som presenteras i utredningen så ifrågasätter Pajala kommun nyttan i att införa ett stöd som är utformat på detta sätt.

Om stödet införs så bör det även kunna omfatta andra åtgärder såsom tillgänglighetsanpassning av kök och badrum. Ett stöd som får användas till fler tillgänglighetsåtgärder kan ge fler äldre möjlighet att bo kvar i eget boende längre. Det kan även förbättra kommunernas ekonomi då det kan leda till minskat antal hemtjänsttimmar och lägre kostnader för bostadsanpassning. Just bostadsanpassning är en kostnadspost som växer i glesbygdskommuner med minskande befolkning och en ökande andel äldre. Ett stöd som omfattar fler åtgärder bör leda till att den samhällsekonomiska kalkylen förbättras. Pajala kommun stödjer förslaget att kommuner med svaga bostadsmarknader ska prioriteras om det uppstår medelbrist.

Investeringsstöd till trygghetsbostäder

Pajala kommun delar uppfattningen att det är angeläget att skapa fler trygghetsbostäder. Att kunna bo kvar längre i eget boende kan bidra till att stärka äldres självkänsla och välmående. Trygghetsboendeformen uppmuntrar till samvaro mellan de äldre och kan bidra till att skapa gemenskap och motverka känslor av isolering och ensamhet.

Planhandläggare Anton Brännvall

Pajala kommun anser dock att stödbeloppet per kvadratmeter måste höjas för att få positiv effekt i glesbygdskommuner där befolkningen minskar och andelen äldre ökar. Glesbygdskommuner har som regel en mycket svag bostadsmarknad. Det innebär att intresset från privata aktörer att bygga trygghetsbostäder i princip är obefintligt. Detta uppmärksammas också i betänkandet där en fördjupad dialog med banker om riskvärdering och finansiering av bostäder på svaga bostadsmarknader efterlyses. Pajala kommun befarar dock att dialog med bankerna inte kommer att lösa problemet. För att det ska gå att bygga i glesbygdskommuner med minskande befolkning så måste stödet vara betydligt högre. Alternativt bör staten kunna erbjuda kreditgarantier.

Så som stödet föreslås utformas i betänkandet så riskerar det att framförallt användas till trygghetsbostäder i landets tillväxt- och storstadsregioner som troligen skulle byggas även utan investeringsstöd. Glesbygdskommuner med minskande befolkning och svaga bostadsmarknader har en högre andel äldre än storstadskommuner och står inför svåra utmaningar när det gäller att kunna erbjuda medborgarna välfärdstjänster av hög kvalitet i framtiden. Det är därför mycket angeläget med ett stöd som utformas på ett sådant sätt att byggandet av trygghetsbostäder ökar även i denna kategori kommuner.

Ett förslag är att stödet differentieras och att ett högre stödbelopp per kvadratmeter kan betalas ut för om- eller nybyggnad av trygghetsbostäder på vad som identifieras som svaga bostadsmarknader. Det kan argumenteras för att ett kraftigare stöd behövs för att uppnå ett mål som inte kan tillgodoses av marknaden. Ett stöd för ökat byggande av trygghetsbostäder på svaga bostadsmarknader bör därför kunna utformas på ett sätt som kan godkännas av EU-kommissionen. Möjligheten för staten att erbjuda ett kraftigt utökat stöd för om- och nybyggnation av trygghetsbostäder i glesbygdskommuner med svag bostadsmarknad samt formerna för ett sådant stöd bör därför utredas vidare. Även möjligheten för staten att erbjuda kreditgarantier för att få till stånd ett ökat byggande på svaga bostadsmarknader bör övervägas.

Startbidrag för byggemaskaper

Pajala kommun anser att stödet riskerar att bli för lågt för att locka fler att planera och bygga i byggemaskaper. Ett högre stöd kan användas även för konsultkostnader, arkitektarvoden, framtagande av bygghandlingar samt till bygglov- och planavgifter. Högre stöd som kan användas till mer utav professionell hjälp med planering och genomförande skapar förutsättningar för fler att utnyttja det. Ett för lågt stöd riskerar att endast utnyttjas av grupper som redan besitter goda förkunskaper om den administration och byråkrati som omger byggande och förvaltning av bostäder.

Planhandläggare Anton Brännvall

Höjt bostadsutgiftstak för bostadstillägg

Pajala kommun anser att även personer med sjuk- eller aktivitetsersättning bör omfattas av höjningen av taket.

Harry Kantakyrö
Kommunstyrelsens ordförande

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsen

2015-02-03

§ 4

Dnr KS 2016.23 001

Yttrande över betänkandet "Bostäder att bo kvar i" (SOU 2015:85)

Regeringen beslutade den 20 mars 2014 att tillsätta en särskild utredare för att lämna förslag på åtgärder som förbättrar och underlättar äldres bostadssituation. Syftet var att, mot bakgrund av den demografiska utvecklingen, kunna tillgodose äldres bostadsbehov på den ordinarie bostadsmarknaden i alla delar av landet.

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande.

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande som eget till Näringsdepartementet.

Protokoll skickas till

Näringsdepartementet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

